

U S N E S E N Í

Krajský soud v Plzni rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Václava Roučky a soudců JUDr. Petra Kuchynky a Mgr. Jaroslava Škopka v právní věci **žalobce: N.Q.H.**, narozeného ..., t.č. ve výkonu trestu odnětí svobody ve Věznici Kynšperk nad Ohří, zastoupeného Mgr. Ivem Žižkovským, advokátem, se sídlem Martinská 319/10, 301 00 Plzeň, proti **žalované: Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**, se sídlem nám. Hrdinů 1634/3, 140 21 Praha 4, v řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu ze dne 13. 1. 2017 č. j. MV-140949-5/SO-2016,

t a k t o :

- I. Žaloba se o d m í á.**
- II. Žádný z účastníků n e m á právo na náhradu nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í

Žalobce se žalobou ze dne 24. 4. 2017 domáhal zrušení rozhodnutí žalované ze dne 13. 1. 2017 č. j. MV-140949-5/SO-2016, kterým žalovaná k odvolání žalobce proti rozhodnutí Ministerstva vnitra České republiky, odbor azylové a migrační politiky, ze dne 26. 9. 2016 č. j. OAM-1753-11/ZR-2015 (dále též „prvostupňové rozhodnutí“), změnila dle ust. § 90 odst. 1 písm. c) zákona č. 500/2004 Sb., správní řád toto rozhodnutí tak, že se povolení k trvalému pobytu na území žalobci ruší dle ust. § 77 odst. 2 písm. f) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a stanovila žalobci lhůtu 30 dnů od právní moci rozhodnutí (resp. od propuštění z výkonu trestu odnětí svobody) k vycestování z území.

Řízení ve správním soudnictví je upraveno zákonem č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále též jen „soudní řád správní“ nebo „s. ř. s.“).

Podle ust. § 103 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „o.s.ř.“) ve spojení s ust. § 64 s.ř.s. *kdykoli za řízení přihlíží soud k tomu, zda jsou splněny podmínky, za nichž může rozhodnout ve věci samé (podmínky řízení).*

Jednou z podmínek řízení je včasnost žaloby.

Podle § 46 odst. 1 písm. b) s.ř.s. *„nestanoví-li tento zákon jinak, soud usnesením odmítne návrh, jestliže návrh byl podán předčasně nebo opožděně.“*

Dle ust. § 72 odst. 1 s.ř.s. platí, *žalobu proti rozhodnutí správního orgánu lze podat do dvou měsíců poté, kdy rozhodnutí bylo žalobci oznámeno doručením písemného vyhotovení nebo jiným zákonem stanoveným způsobem, **nestanoví-li zvláštní zákon lhůtu jinou.***

V daném případě se aplikuje zvláštní zákon č. 326/1999 Sb. o pobytu cizinců na území České republiky (dále též „zákon o pobytu cizinců“). Dle ust. § 172 odst. 1 zákona o pobytu cizinců platí, že: „**Žaloba proti správnímu rozhodnutí musí být podána do 30 dnů od doručení rozhodnutí správního orgánu v posledním stupni nebo ode dne sdělení jiného rozhodnutí správního orgánu, pokud není dále stanoveno jinak. Zmeškání lhůty nelze prominout.**“

Podle § 40 odst. 1 s.ř.s. *lhůta stanovená tímto zákonem, výzvou nebo rozhodnutím soudu počíná běžet počátkem dne následujícího poté, kdy došlo ke skutečnosti určující její počátek.* Podle § 40 odst. 4 s.ř.s. *lhůta je zachována, bylo-li podání v poslední den lhůty předáno soudu nebo jemu zasláno prostřednictvím držitele poštovní licence, popřípadě zvláštní poštovní licence anebo předáno orgánu, který má povinnost je doručit, nestanoví-li tento zákon jinak.*

V rámci zkoumání podmínek řízení (včasnost žaloby) Krajský soud v Plzni z doručenky k napadenému rozhodnutí založené ve správním spisu zjistil, že napadené rozhodnutí bylo žalobci prostřednictvím poskytovatele poštovních služeb doručeno dne **18. 1. 2017**, přičemž tento den je rozhodný pro určení počátku běhu lhůty pro podání žaloby.

V souladu se shora citovanými ustanoveními mohl žalobce podat žalobu ve 30-ti denní lhůtě ode dne doručení napadeného rozhodnutí, tj. do 17. 2. 2017 (pátek). Žaloba proti rozhodnutí však byla předána poskytovateli poštovních služeb až dne 25. 4. 2017, jak vyplývá z orazítované obálky založené v soudním spisu, a doručena soudu dne 26. 4. 2017. **Lhůta k podání žaloby však marně uplynula již dne 17. 2. 2017**, a žaloba byla tudíž podána opožděně, a to o více než dva měsíce.

V dané věci totiž nelze souhlasit s názorem žalobce, že lhůta pro podání žaloby počíná běžet dnem, kdy žalobci bylo rozhodnutí přetlumočeno do jeho mateřského jazyka, k čemuž došlo dne 5. 4. 2017, kdy jej ve věznici, kde žalobce momentálně vykonává trest odnětí svobody, navštívil jeho zástupce s tlumočnickem, který mu napadené rozhodnutí přeložil do jeho mateřského jazyka. Nejvyšší správní soud České republiky a rovněž Ústavní soud České republiky se již mnohokrát zabývaly povinností soudů překládat své rozhodnutí do mateřského jazyka účastníka řízení. Krajský soud je toho názoru, že lze tato judikatura vztáhnout i na řízení před správním orgánem. Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku ze dne 24. 11. 2004 č. j. 1 Azs 90/2004-45 uvedl: „...s námitkou stěžovatele vztahující se k povinnosti soudu přeložit rozsudek do vietnamštiny se Nejvyšší správní soud neztotožnil. Jedním ze znaků suverenity České republiky, je i užití českého jazyka ve státě užívaného (v právních řádech některých zemí je užití jazyka jako „státního“ nebo „úředního“ i výslovně právem upraveno) jako výrazu státní suverenity. Proto i rozsudky soudů, jakož i rozhodnutí jiných státních orgánů, jsou důsledně vyhotovovány a účastníkům řízení doručovány v českém jazyce. Jen toto („úřední“) znění je závazné a způsobilé vyvolat právní účinky. Bylo by protismyslné, aby rozhodnutí orgánů státu byla vyhotovována v jazyce, kterému samotný

občan státu, úředník nebo soudce nerozumí a řízení v takovém jazyce nevede, zatímco účastník řízení by z takového rozhodnutí vyvozoval svá práva. Obdobný názor zaujal Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 29. 7. 2004 č. j. 5 Azs 52/2004-45, kde uvedl: „...z žádného právního předpisu nelze dovozovat povinnost soudu zasílat účastníkovi řízení překlad rozhodnutí do jiného jazyka, než v jakém byl vyhotoven. Pouze rozhodnutí soudu v českém jazyce, jakožto projev svrchovanosti českých státních orgánů nad územím České republiky, je zněním autentickým a pro všechny dotčené subjekty závazným. Shora citované ustanovení občanského soudního řádu (§18 odst. 1 o.s.ř.), stejně jako závazky plynoucí z Listiny základních práv a svobod či mezinárodních smluv, směřují především k situaci, kdy je nařízeno ústní jednání (viz pravidelně se opakující slovní spojení „jednat před soudem“), a účastník, neznalý jednacího jazyka, by tak nemohl bezprostředně reagovat na průběh jednání, nemohl by odpovídat na jemu kladené otázky ze strany soudu apod.“ Shora uvedené lze podpořit rovněž argumentací pléna Ústavního soudu České republiky, které ve svém stanovisku ze dne 25. 10. 2005 sp. zn. Pl. ÚS-st. 20/50 uvedlo, že: „...základní právo garantované čl. 37 odst. 4 Listiny základních práv a svobod (kdo prohlásí, že neovládá jazyk, jímž se vede jednání, má právo na tlumočnicka) nedopadá na písemný styk soudu s účastníky řízení a naopak. Nejvyšší správní soud také považuje za vhodné k výkladu ustanovení § 18 občanského soudního řádu v souladu se svou ustálenou judikaturou uvést, že účastník, který neovládá jazyk, jímž se vede jednání, má právo na tlumočnicka v případě nařízení ústního jednání před soudem, aby byl informován o obsahu jednání, které se za jeho přítomnosti vede, nemá však právo obracet se písemně na soud v cizím jazyce, proto je třeba písemnosti zasílané soudu v cizí řeči opatřit překladem do českého jazyka.“ Výše uvedené názory lze bezesporu aplikovat rovněž na řízení před správními orgány, a proto je nutné konstatovat, že správní orgán, v tomto případě žalovaná Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců, neměl povinnost napadené rozhodnutí žalobci do věznice doručovat v jeho mateřském jazyce. Tuto povinnost resp. právo, pokud předmětnému rozhodnutí vydanému v českém jazyce nerozuměl, má sám žalobce. Je tedy jen a pouze na žalobci, zda si překlad rozhodnutí opatří či nikoli.

Soud nemůže přihlídnout ani ke skutečnosti, že žalobci bylo napadené rozhodnutí doručováno do věznice, kde mohou být možnosti opatření předkladu rozhodnutí nebo zajištění tlumočnicka ztíženy. Na žádost soudu sdělila Vězeňská služba České republiky, Věznice Kynšperk nad Ohří, že žalobce je zařazen do výukového programu českého jazyka, přičemž výuka probíhá 2x týdně vždy v rozsahu 2 hodin. Výuky se vyjma lektora účastní i soudní tlumočnick do vietnamského jazyka a právník, který odsouzeným Vietnamcům pomáhá při řešení právních náležitostí. Ve sdělení bylo dále uvedeno, že žalobce má dále možnost obrátit se na svého vychovatele případně speciálního pedagoga (či další zaměstnance oddělení výkonu trestu) se žádostí a poskytnutí pomoci s překladem dokumentů do rodného jazyka. Na základě jeho žádosti by mu byl poskytnut kontakt na tlumočnicky do jeho rodného jazyka, případně na komoru soudních tlumočnicků, což se u jiných odsouzených běžně děje. Žalobce má rovněž dle sdělení věznice možnost udržování kontaktů s blízkými osobami, svým právním zástupcem, případně tlumočnickem a to jak formou korespondence, tak telefonních hovorů bez omezení. Dále má žalobce právo na 3 hodiny návštěv v měsíci, přičemž návštěv právního zástupce může žalobce využívat bez omezení a případné návštěvy tlumočnicka - překladatele může žalobce využívat po povolení ředitelem na základě jeho předchozí žádosti. Korespondence odsouzeného není zatížena žádnou dobou k jejímu vyřízení, je odesílána

neprodleně po jejím obdržení. Ve sdělení věznice rovněž uvedla, že žalobce možnosti návštěv využívá pravidelně, počínaje měsícem června 2016 byla každý měsíc realizována návštěva blízkých osob dle požadavku žalobce. Korespondence probíhá pravidelně a možnosti telefonních hovorů s osobami blízkými odsouzený využíval několikrát měsíčně. Žalobce do současné doby nepožádal o návštěvu jiných než blízkých osob a rovněž ke schválení telefonních čísel předložil pouze kontakty na osoby blízké.

Ze shora uvedeného vyplývá, že žalobce má i přes to, že vykonává trest odnětí svobody, relativně široké možnosti, jak si opatřit předklad jemu doručovaných písemností, a to jak v ústní, tak v písemné formě. Žalobce měl během lhůty pro podání žaloby (tj. od 18. 1. 2017 do 17. 2. 2017) dozajisté možnost požádat o překlad rozhodnutí (alespoň v té míře, aby pochopil, o čem a proč bylo rozhodnuto, a jaké to má pro něj důsledky) lektory zúčastněné na kurzu českého jazyka popř. další zaměstnance věznice, kteří by žalobci pomohli vyřídit žádost o předklad rozhodnutí do jeho mateřského jazyka. V neposlední řadě se mohl rovněž s žádostí o pomoc obrátit na své blízké, a to telefonicky či při jejich návštěvě ve věznici, na právního zástupce či přímo na některého z tlumočnicků. Skutečnost, že žalobce této možnosti využil až po uplynutí lhůty k podání žaloby, jde pak zcela k jeho tíži a musí nést následky vyplývající z opožděného podání žaloby.

Vzhledem k tomu, že dle ust. § 72 odst. 4 s.ř.s. ve spojení s ust. § 172 odst. 1 věta poslední zákona o pobytu cizinců nelze zmeškání lhůty pro podání žaloby prominout, soud žalobu ve smyslu § 46 odst. 1 písm. b) s. ř. s. usnesením odmítl (výrok I.).

Řízení o žalobě bylo skončeno procesním rozhodnutím, a soud se tak nemohl zabývat věcnými argumenty obsaženými v žalobě. Vzhledem ke skutečnosti, že v řízení byl shledán neodstranitelný nedostatek podmínek řízení (opožděná žaloba), v jehož důsledku byla žaloba odmítnuta, nezabýval se krajský soud z důvodu procesní ekonomie ani návrhem na přiznání odkladného účinku žalobě.

Soud neprojednával věc samu, a proto mohl rozhodnout bez jednání (§ 49 odst. 1 věta první s.ř.s. *a contrario*).

O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 3 věty první s.ř.s., kdy žádný z účastníků řízení nemá právo na náhradu nákladů řízení, byla-li žaloba odmítnuta (výrok II.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost do dvou týdnů po jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

V Plzni dne 8. června 2017

JUDr. Václav Roučka, v.r.
předseda senátu

Za správnost: Kovářiková